

strani jezici

God. II.

1973.

Broj 4.

STRUČNA DRUŠTVA I NASTAVNICI STRANIH JEZIKA

U stručnom radu nastavnika stranih jezika važnu ulogu imaju stručna društva koja postoje u svim našim republikama. Ta su društva povezana u *Savezu društava za strane jezika i književnosti SFRJ*, koji ih predstavlja u *Međunarodnoj federaciji profesora stranih jezika (FIPLV)* i povezuje ih s kolegama iz čitava svijeta.¹ Nastavnici stranih jezika u Hrvatskoj okupljeni su u *Hrvatskom filološkom društvu* i čine *Sekciju za strane jezike i književnosti*, koja svojom djelatnošću omogućuje i daljnje stručno izobražavanje svojih članova.²

Za dvije će godine *HFD* i *Sekcija za strane jezike* navršiti 25 godina rada, lijep jubilej, u povodu koga se mogu praviti bilance o izvršenom radu. *HFD* će se moći pohvaliti vrijednim rezultatima svoga rada i s punim pravom proslaviti taj jubilej. I *Sekcija za strane jezike*, koja predstavlja važan dio aktivnosti *HFD*, rezimirat će svoj rad u tom razdoblju. U tom će pregledu značajno mjesto zauzeti djelatnost *Sekcije* u nekoliko posljednjih godina, kad je njen rad oživio organiziranjem tješnje suradnje s republičkim i regionalnim zavodima i s katedram za strane jezike na Filozofskom fakultetu, a osobito pokretanjem časopisa *Strani jezici*.

Struktura *Međunarodne federacije profesora stranih jezika* širi se i pruža nove mogućnosti organiziranja nastavnika jezika. U svijetu jača tendencija za povezivanjem nastavnika jednoga svjetskog jezika u posebno međunarodno društvo da bi se mogla razvijati koncentrirana djelatnost na području jednoga stranog jezika.³

Na taj se način naša djelatnost na međunarodnom planu može odvijati putem specijaliziranih društava jednoga stranog jezika i putem *Međunarodne*

---

¹ R. Filipović: »Udruženja nastavnika stranih jezika u nas i u svijetu.« *Strani jezici*, I, 1972, br. 2, str. 146—147.

² A. Menac: »Djelatnost Sekcije za strane jezike i književnosti Hrvatskog filološkog društva.« *Strani jezici*, I, 1972, br. 2, str. 147—148. i II, 1973, br. 2, str. 156—157.

³ A. Menac: »Djelatnost Međunarodnog udruženja nastavnika ruskog jezika i književnosti.« *Strani jezici*, I, 1972, br. 3, str. 221—222.

R. Filipović: »Međunarodno društvo nastavnika engleskog jezika (IATEFL).«

R. Filipović: »Međunarodno društvo nastavnika njemačkog jezika (IDV).« *Strani jezici*, II, 1973, br. 1, str. 59—60.

federacije višejezičnih društava (*FIPLV*). Naša se suradnja realizirala dosad uglavnom članstvom u upravnim tijelima *Federacije i Međunarodnih društava* i aktivnim učešćem na kongresima, koje su ta tijela organizirala.

Ove je godine u Novom Sadu osnovano još jedno društvo čiji su potencijalni članovi profesori stranih jezika: *Jugoslavensko društvo za primijenjenu lingvistiku*.⁴ Jedna sekcija tog društva bavi se stranim jezicima. Po svojim ciljevima i zadacima to društvo ne okuplja masovno nastavnike stranih jezika, već samo specijaliste koji se bave primijenjenom lingvistikom. Iako se djelatnost toga novog društva djelomično poklapa s radom društava za strane jezike, ona ipak ne može zamijeniti dosadašnji rad tih društava. Bilo bi čak i štetno kad bi takvo novo društvo razdvajalo članstvo u starih društвima nastavnika stranih jezika. Jedino njihova suradnja uz razgraničenje djelatnosti može koristiti unapređenju nastave stranih jezika.

Članstvo u oba društva je moguće, a specifični interes svakoga pojedinog nastavnika odlučit će u kojem će aktivno surađivati. Osnivanjem toga novog društva dobili smo i treći kolosijek djelatnosti, a nastavnici stranih jezika treći mogućnost organiziranja: 1. višejezična republička društva stranih jezika koja ih putem *Saveza društava* povezuju s *Međunarodnom federacijom* profesora svih stranih jezika; 2. jednojezična međunarodna društva u koja se svaki nastavnik može direktno učlaniti kao aktivni član; 3. sekcija za strane jezike *Jugoslavenskog društva za primijenjenu lingvistiku*.

Na prvi pogled izgleda da je situacija vrlo povoljna jer veći broj društava obećava i bogatiju djelatnost. To bi osobito bilo korisno kad bi ta društva odredila i razgraničila svoju djelatnost tako da ne bi bilo udvostručavanja i da se energija ne bi trošila nepotrebno.

U nekim se zemljama uočila opasnost koja prijeti ako se isti posao radi na nekoliko kolosijeka, pa su nastavnici stranih jezika ostali organizirani u višejezičnim nacionalnim društвима, a vezu s ostalim jednojezičnim i specijaliziranim društвима održavaju preko *Međunarodne federacije (FIPLV)*. U drugim su zemljama (najčešće zbog subjektivnih razloga) podijelili nastavnike stranih jezika u nekoliko jednojezičnih društava, koja djeluju putem *Međunarodnih društava* pojedinih svjetskih jezika. Ima, naravno, i zemalja u kojima je broj nastavnika stranih jezika vrlo velik, pa je moguće imati sva tri tipa organizacije.

Pitanje je koji od tih oblika organiziranja nastavnika stranih jezika daje najviše garancije za uspješan rad. Teško je odgovoriti na to pitanje bez dovoljno iskustva stečenog dugogodišnjom praksom. Vrijeme će pokazati koji tip organiziranja stručnjaka treba forsirati da bi se postigli optimalni rezultati. Jednu od premissa potrebnih za donošenje konačnog zaključka znamo već danas: nemamo previše snaga da bismo ih trebali dijeliti na nekoliko aktivnosti, stoga ih treba okupljati, a ne rasipati. Budućnost će pokazati koje će od postojećih društava i koja će od njihovih aktivnosti privući najveći broj nastavnika, okupiti ih na zajedničkom poslu i pružiti im maksimalnu pomoć u njihovu radu. Jedno je, međutim, već danas sigurno: ne treba rušiti ili cijepati ono što postoji i uspješno djeluje zato da bismo eksperimentirali s nečim što još nedovoljno poznajemo ili tek naslućujemo kako bi moglo funkcionirati.

⁴ Predsjednik društva je dr Melania Mikeš, Institut za hungarologiju, Novi Sad, a tajnik društva je Gordana Vuković, Institut za lingvistiku, Novi Sad, Maršala Tita 16.

Interese pojedinaca treba podrediti interesima postojećih zajednica nastavnika stranih jezika koje djeluju s više ili manje uspjeha, ali s već izgrađenim iskuštvom i postignutim rezultatima.

Nema sumnje da je za svakog nastavnika korisno da se radom u stručnom društву poveže sa svojim kolegama pa da tako zajedničkim radom unaprijede svoju struku, a sebe dalje izgrade. Koliko je samo vrijednih pojedinaca »otkriveno« upravo na taj način! Ti su pojedinci kasnije kao izgrađeni stručnjaci svojom suradnjom u našem časopisu pomogli i mnogo širem krugu svojih kolega.

Osnovni je uvjet za koristan rad stručnog društva da bude organizirano tako da maksimalno vodi brigu o interesima svoga članstva. To se može postići na tri načina: 1. društvo mora odrediti svoje zadatke i ciljeve tako da budu realni i izvedivi; 2. društvo mora težiti da okupi sve one kojima je namijenjeno (bez obzira na to rade li u mjestu sjedišta društva ili ne); 3. društvo se u svom radu mora približiti svim svojim potencijalnim članovima i privući ih na suradnju.

Pored organizacijskih zadataka društvo ima i čisto stručnih, kojima postiže jedan od svojih glavnih ciljeva: daljnje stručno izobražavanje svojih članova. To se postiže na dva načina. Prvo, organiziranjem stručnih, radnih sastanaka i, drugo, pokretanjem glasila društva, časopisa. Jedno i drugo redovni su oblici djelatnosti pa ih treba forsirati. Naše višegodišnje iskustvo u Sekciji za strane jezike i dvogodišnji rad na izdavanju časopisa *Strani jezici* poučilo nas je da o ta dva oblika djelatnosti stručnog društva moramo voditi posebnu brigu jer društvo živi i postoji upravo putem tih dviju aktivnosti. Čim te dvije djelatnosti oslabe, javljaju se krize u društvu i opasnost njegova odumiranja i raspadanja.

S tim razmišljanjima završavamo još jednu godinu rada naše Sekcije i drugu godinu izlaženja časopisa. Rezultate tog rada treba da ocijene članovi Sekcije i čitatelji časopisa. Naše je da konstatiramo: život i rad Sekcije bio je u 1973. godini življi, a suradnja u časopisu bogatija i kvalitetnija. Interes za časopis znatno je porastao, pa se i broj preplatnika i čitatelja povećao. Sve to obavezuje rukovodstvo Sekcije da proširi i pojača svoj rad, a redakciji časopisa nameće nove obaveze i dužnosti.

Na rastanku s 1973. godinom svjesni smo svojih zadataka te planiramo organizirani rad na uređivanju časopisa (u čemu će nam mnogo pomoći uspješno provedena anketa). Zahvaljujemo svima koji su nam pomogli u radu, a svim prijateljima, suradnicima i čitateljima upućujemo najbolje želje za uspješan rad u 1974. godini.

U prosincu 1973.

Rudolf Filipović
glavni urednik